

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål J i Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik den 2. marts 2011.

Samrådsspørgsmål J:

”Med baggrund i endnu en medieomtale af ”Imamer vier danske teenagere” i bl.a. Berlingske Tidende den 27. januar 2011 bedes ministeren redegøre for, hvilke muligheder der er for indgriben over for et trossamfund og/eller enkelte religiøse forkyndere, der misligholder dansk ægteskabslovgivning ved at indstifte ægteskabs- eller samlivskontrakter for par, hvoraf den ene eller begge er under 18 år, der ikke er gyldige i Danmark. Ministeren bedes herunder oplyse i hvilket omfang Justitsministeriet/Familiestyrelsen er bekendt med problematikken om ikke juridisk gyldige, men religiøst betingede, ægteskabslignende aftaler, og hvad ministeriet gør for at forhindre en sådan praksis?”

1. Integrationsministeren og jeg har aftalt, at jeg lægger ud med at besvare samrådsspørgsmål J, og så vil integrationsministeren tage over og besvare samrådsspørgsmål L.

Lad mig begynde med at sige, at det naturligvis er meget bekymrende, når man kan læse i avisen, at præster handler på en sådan måde, at der kan opstå misforståelse eller tvivl med hensyn til, om en handling udgør en vielse med borgerlig gyldighed eller en anden religiøs handling uden borgerlig gyldighed.

Og det er naturligvis helt uacceptabelt, hvis en person bliver i et ulykkeligt parforhold, fordi den pågældende fejlagtigt tror, at de som par er juridisk bundet til hinanden.

2. Problemstillingen er jo desværre ikke ny. I 2008 var der drøftelser på tværs af de ansvarlige ministerier om netop religiøse velsignelser af par, hvor den kvindelige part er en ung pige.

Dengang oplyste Justitsministeriet, at Familiestyrelsen gerne vil informeres, hvis f.eks. en kommune kommer i besiddelse af oplysninger om tilfælde, hvor f.eks. en imam, som har fået vielsesbemyndigelse, ligeledes foretager religiøse velsignelser på en sådan måde, at det kan give anledning til tvivl, om der er tale om en vielse med borgerlig gyldighed. Sådanne tilfælde vil kunne give anledning til, at vielsesbemyndigelsen tilbagekaldes.

Kun hvis Familiestyrelsen får denne viden, kan styrelsen agere og i de konkrete tilfælde forsøge at afdække, om der i bestemte trossamfund foretages vielser i strid med vielsesbemyndigelsen og lovgivningen.

Familiestyrelsen har orienteret mig om, at styrelsen ikke har modtaget sådanne henvendelser vedrørende **mindreårige** piger, men styrelsen har kendskab til enkelte tilfælde, hvor der i trossamfund er foretaget religiøse handlinger i forhold til **myn-**
dige personer, og hvor det efterfølgende ikke har været muligt at konstatere, om der var tale om en vielse med borgerlig gyldighed eller en anden religiøs handling uden borgerlig gyldighed.

Familiestyrelsen har i disse tilfælde taget skridt til at tilbagekalde de berørte præsters vielsesbemyndigelse.

3. En kirkelig vielse kan efter ægteskabsloven finde sted inden for folkekirken og de anerkendte eller godkendte trossamfund. Er der tale om en vielse inden for de

anerkendte og godkendte trossamfund, er det yderligere et krav, at den, der skal foretage vielsen, har fået en vielsesbemyndigelse af Familiestyrelsen.

Når Familiestyrelsen giver en præst vielsesbemyndigelse, informerer styrelsen om reglerne for indgåelse af ægteskab i Danmark, herunder at det er en betingelse for at blive gift, at man er fyldt 18 år. Familiestyrelsen informerer også om, at bemyndigelsen kan tilbagekaldes, hvis den bliver misbrugt.

Et misbrug af bemyndigelsen foreligger, hvis den pågældende præsts handlinger ikke er i overensstemmelse med hvervet som vielsesbemyndiget. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis den pågældende tilsidesætter de regler, der gælder for vielser og for indberetning af vielser til kommunen.

En vielsesbemyndigelse kan endvidere tilbagekaldes, hvis man som præst handler på en sådan måde, at der kan opstå misforståelse eller tvivl med hensyn til, om der er tale om en vielse med borgerlig gyldighed eller en anden religiøs handling uden borgerlig gyldighed.

4. Hvis ikke der er tale om en vielse med borgerlig gyldighed, men derimod om en anden religiøs handling – f.eks. en religiøs velsignelse af parret – vil denne ikke have juridisk virkning. Handlinger af den art er ikke omfattet af ægteskabsloven, og derfor er der heller ikke krav til den person, der foretager handlingen, ligesom der heller ikke er opstillet særlige krav til f.eks. parternes alder.

De ægteskabsbetingelser, der fremgår af ægteskabsloven, kan derfor ikke anvendes i forhold til rent religiøse handlinger, og med ægteskabsbetingelser tænker jeg her

navnlig på, at man i Danmark skal være fyldt 18 år for at kunne gifte sig uden særlig tilladelse.

Når det er sagt, så mener jeg selvfølgelig, at myndighederne skal gøre alt for at sikre, at gældende dansk lovgivning overholdes.

Vi skal selvsagt modvirke, at der kan opstå misforståelse eller tvivl med hensyn til, om der er tale om en vielse med borgerlig gyldighed eller en anden religiøs handling uden borgerlig gyldighed. Det er særligt vigtigt, at en person under 18 år ikke misforstår eller kommer i tvivl om handlingens karakter, da man som nævnt i almindelighed ikke kan blive viet med borgerlig gyldighed, hvis man er under 18 år.

5. Jeg har på baggrund af den seneste tids presseomtale bedt Familiestyrelsen om generelt at indskærpe reglerne for indgåelse af ægteskab over for de anerkendte og godkendte trossamfund.

Familiestyrelsen har derfor i et brev til samtlige anerkendte og godkendte trossamfund indskærpet, at præster **med** vielsesbemyndigelse på grund af deres hverv ikke må skabe misforståelser eller tvivl hos parterne med hensyn til, om de er blevet viet med borgerlig gyldighed eller ej.

I forhold til præster **uden** vielsesbemyndigelse har Familiestyrelsen henstillet til, at præsterne – hvis de foretager religiøse handlinger, der af de to parter kan opleves som en vielse – gør det tydeligt, at der ikke er tale om en vielse med borgerlig gyldighed.

Familiestyrelsen har i brevet understreget, at det er særligt vigtigt, at en person under 18 år ikke bliver bragt i tvivl.

6. Det er vigtigt for mig at sige, at den problemstilling, vi her diskuterer, ikke alene kan løses med indskærpelser og tilsyn inden for ægteskabslovens regelsæt.

Som jeg nævnte tidligere, vedrører ægteskabsloven alene de anerkendte og godkendte trossamfund. Øvrige religiøse grupper, der ikke har ansøgt om godkendelse som trossamfund og eventuelt om vielsesbemyndigelse til en præst, er derfor ikke omfattet af loven. Jeg mener derfor, at problemstillingen også og måske først og fremmest kræver en målrettet informationsindsats over for navnlig de unge.

Udover de tiltag, som Familiestyrelsen har taget i forhold til problemstillingen med relation til ægteskabsloven, kan jeg da også forstå, at integrationsministeren har iværksat flere initiativer i forhold til blandt andet information og rådgivning til unge, der har behov for hjælp.

Og jeg vil hermed give ordet videre til integrationsministeren.

Tak.